

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1998-1999

10 FÉVRIER 1999

Projet de loi portant assentiment à la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et à l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	6
Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen	7
Avant-projet de loi	15
Avis du Conseil d'État	16

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1998-1999

10 FEBRUARI 1999

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	6
Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut	7
Voorontwerp van wet	15
Advies van de Raad van State	16

EXPOSÉ DES MOTIFS

Quelque 20 ans après la création de l'Institut Universitaire Européen à Florence, les responsables de cet établissement ont eu la ferme conviction qu'aussi bien le principe qui était à la base de la création de l'Institut, que la manière dont celui-ci fonctionnait, devaient être soumis à un examen approfondi.

Pour être plus précis, les responsables se sont posés des questions autour de deux thèmes principaux :

1. L'Institut atteint-il les objectifs pour lesquels il a été créé ? En d'autres termes, y effectue-t-on un travail de recherche efficace de niveau post-universitaire et ce travail est-il mené à bon terme ?

2. Les objectifs que les fondateurs se sont assignés en 1972, répondent-ils encore toujours aux besoins et à la situation des années quatre-vingt dix, alors que l'idée de l'Europe, au lendemain de la Guerre Froide et du fait que l'élargissement de la Communauté à un nombre d'États membres et de candidats-membres sans cesse croissant, prend une toute autre signification ?

En réponse à cette problématique, le Conseil supérieur de l'Institut, en sa séance de décembre 1990, a créé un «Groupe d'Évaluation Stratégique» ayant un triple objectif : faire une évaluation de l'Institut tel qu'il fonctionnait à ce moment précis, formuler les objectifs pour les dix prochaines années et, tenant compte de ces investigations, rédiger un plan stratégique à moyen et à long terme.

Ce groupe de travail publia, le 3 décembre 1991, un rapport volumineux intitulé «Beyond Maintenance». Après une discussion approfondie visant à dégager un certain nombre de conclusions du rapport qui pour être concrétisées nécessitaient une modification du cadre juridique dans lequel l'Institut opère, un projet de Convention portant révision de la Convention de Florence du 19 avril 1972 fut rédigé. Ce projet fut soumis à la Conférence des Représentants des États Membres de la Communauté Européenne à La Haye le 20 mars 1992.

Les problèmes non encore résolus le furent au cours de cette conférence, de sorte que la Convention du 19 avril 1972 portant création d'un Institut Universitaire Européen pouvait être revue par les représentants des parties contractantes.

La Convention portant révision de la Convention de Florence du 19 avril 1972 produit ses effets le 18 juin 1992.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nagenoeg 20 jaar na de oprichting van het Europees Universitair Instituut te Florence, goeide steeds krachtiger het besef onder de beleidsverantwoordelijken van deze instelling, dat zowel het principe dat aan de basis lag van de oprichting van het Instituut, als de werking ervan, aan een grondig onderzoek onderworpen dienden te worden.

Meer bepaald stelden deze verantwoordelijken zich vragen rond twee hoofdthema's :

1. Bereikt het Instituut wel de doelstellingen waarvoor het werd opgericht ? Wordt er, met andere woorden, wel in het Instituut op een efficiënte wijze spreekwerk van post-universitair niveau geleverd en tot een goed einde gebracht ?

2. Beantwoorden de doelstellingen die de oprichters in 1972 formuleerden nog wel aan de noden en toestanden van de negentiger jaren, waarin Europa, na het einde van de Koude Oorlog en de verruiming tot steeds meer lidstaten en kandidaat-lidstaten, toch wel een heel andere betekenis krijgt ?

In antwoord op deze vraagstelling, richtte de Raad van Bestuur van het Instituut in zijn zitting van december 1990 een «Werkgroep voor Strategische Evaluatie» op met een drievoudig doel : een evaluatie maken van het Instituut zoals het op dat ogenblik functioneerde, de doelstellingen voor de volgende tien jaar formuleren en, hierop inspelend, een strategisch plan opstellen voor de middellange en de lange termijn.

Deze werkgroep bracht op 3 december 1991 een lijvig rapport uit, «Beyond Maintenance». Na grondige bespreking en ten einde een aantal conclusies van het rapport te implementeren, waarvoor een wijziging van het juridisch kader waarin het Instituut opereert nodig was, werd een ontwerp houdende overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst van Florence van 19 april 1972, opgesteld. Dit ontwerp werd voorgelegd op de Conferentie van de Vertegenwoordigers van de Lidstaten van de Europese Gemeenschap in Den Haag op 20 maart 1992.

De nog overblijvende problemen werden op deze Conferentie opgelost, zodat de Overeenkomst van 19 april 1972 houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut te Florence kon worden herzien door de vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen.

De Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst van Florence van 19 april 1972 heeft uitwerking met ingang van 18 juni 1992.

Les principales dispositions de la Convention portant révision de la Convention de Florence du 19 avril 1972 appellent les commentaires suivants :

1. Plus encore que dans le passé, l'accent est mis sur la pluriformité culturelle et linguistique d'une Europe en expansion. En outre, les relations de l'Europe avec les civilisations extra européennes sont mises en évidence. Afin de mieux saisir la problématique d'une Europe en pleine transformation, des programmes de recherche interdisciplinaires seront organisés (article 1er). Ainsi, la tâche initiale que l'Institut s'était assignée, c'est-à-dire contribuer au développement de l'héritage culturel et scientifique de l'Europe en organisant un enseignement et de la recherche de niveau supérieur, est mise en relief d'une manière encore plus explicite.

2. Le Conseil supérieur reçoit la possibilité de créer un Conseil de Recherche. Selon le rapport «Beyond Maintenance», qui est à la base de la révision actuelle, le Conseil de Recherche aura comme tâche d'assurer le suivi, de procéder à l'évaluation de la recherche effectuée à l'Institut et d'affecter les fonds de recherche dont dispose l'Institut. En outre, le Conseil de Recherche formulera des recommandations lors de la publication des vacances de chaires et fixera la composition des commissions d'évaluation pour le renouvellement des contrats des enseignants (article 2).

3. La compétence du président de l'Institut est adaptée aux nouvelles structures de l'Institut et sa position est renforcée. Ainsi son premier mandat est porté de trois ans à cinq. Un prolongement possible de ce mandat de trois ans doit lui permettre de marquer de son empreinte la politique de l'Institut, et doit également assurer une plus grande continuité au niveau de la politique qui est suivie (article 4).

4. Afin de pouvoir travailler plus efficacement, le Conseil académique sera statutairement doté d'un Conseil exécutif. En effet, le Conseil académique ne comptait à l'origine que dix à douze membres. Aujourd'hui ce nombre s'élève à cinquante (article 5).

5. Dans le but de donner corps à la recherche interdisciplinaire, le Conseil supérieur sera habilité à créer des centres d'étude et de recherche interdisciplinaire (article 7). D'après le rapport «Beyond Maintenance», les centres seront structurés autour de projets de recherche et de groupes de travail. En outre, ils organiseront des séminaires. Ils seront composés de professeurs, de boursiers Jean Monnet, de membres externes à l'Institut qui apporteront leur collaboration au sein d'équipes de recherche et de chercheurs dont les travaux de doctorat sont en rapport avec le programme de recherche des centres.

6. L'Institut est habilité à décerner un titre académique d'un niveau inférieur à celui de docteur aux

Bij de bijzonderste bepalingen van de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst van Florence van 19 april 1972 past het volgend commentaar :

1. Meer nog dan in het verleden wordt de culturele en taalkundige pluriformiteit van het zich uitbreidende Europa benadrukt. Tevens wordt de relatie van Europa met de beschavingen buiten Europa onderstreept. Ten einde de complexe problematiek van een Europa in volle transformatie beter te vatten, zullen interdisciplinaire onderzoeksprogramma's worden opgezet (artikel 1). Hiermee wordt de oorspronkelijke taak die het Instituut zich gesteld heeft, namelijk door hoger onderwijs en onderzoek bij te dragen tot de uitbouw van het culturele en wetenschappelijke erfdeel van Europa, nog nadrukkelijker op de voorgrond geplaatst.

2. De Raad van Bestuur krijgt de mogelijkheid een Raad voor Onderzoek op te richten. Volgens het rapport «Beyond Maintenance», dat aan de basis van de huidige herziening ligt, zal de Raad van Onderzoek als bevoegdheid hebben, het volgen en evalueren van het onderzoek dat in het Instituut verricht wordt en het toekennen van de fondsen voor onderzoek waarover het Instituut beschikt. Verder zal de Raad van Onderzoek aanbevelingen formuleren bij de aankondiging van vacatures van leerstoelen en beslissen over de samenstelling van de evaluatiecommissies voor de vernieuwing van de contracten van de lesgevers (artikel 2).

3. De bevoegdheid van de president van het Instituut wordt aangepast aan de nieuwe structuur van de instelling en zijn positie wordt verstevigd door zijn eerste ambtstermijn van drie op vijf jaar te brengen. Een mogelijke verlenging van zijn ambtstermijn met drie jaar, moet hem in staat stellen zijn stempel te drukken op het beleid van het Instituut en moet tevens een grotere continuïteit in het beleid verzekeren (artikel 4).

4. Ten einde doeltreffender te kunnen werken, krijgt de Academische Raad statutair een Uitvoerend Comité. Aanvankelijk telde de Academische Raad immers slechts tien a twaalf leden. Op de dag van vandaag is dit aantal opgelopen tot vijftig (artikel 5).

5. Om het interdisciplinair onderzoek gestalte te geven, wordt de raad van bestuur gemachtigd centra voor interdisciplinaire studie en onderzoek op te richten (artikel 7). Blijkens het rapport «Beyond Maintenance» zullen de centra gestructureerd worden rond onderzoeksprojecten en werkgroepen. Tevens zullen zij werkcolleges organiseren. Hun leden zullen bestaan uit professoren, Jean Monnet bursalen, leden van buiten het Instituut die hun medewerking verlenen binnen de schoot van onderzoeksteams en vorsers van wie het doctoraatswerk in verband staat met het opzoekingsprogramma van de centra.

6. Het Instituut wordt gemachtigd een titel van een niveau beneden dat van doctor te verlenen aan vorsers

chercheurs qui ont accompli au moins une année d'études à l'Institut et qui remplissent les conditions fixées (article 9).

La première année sera en effet transformée en une année préparatoire aux années de doctorat. Les chercheurs, dont la qualité de la formation préalable est très inégale vu leur origine très diverses, recevront un programme de cours de base bien structuré, ce qui devra leur permettre d'acquérir les aptitudes requises pour mener à bien leur travail de doctorat. Par ailleurs, la deuxième partie de la première année sera consacrée à la rédaction d'un mémoire. Celui-ci devra être un projet de thèse de doctorat bien structuré.

7. Les vérificateurs seront dorénavant nommés pour une période de quatre ans, au lieu de trois. Compte tenu de la longue période de rodage, trois ans étaient en effet une période trop courte. D'autre part, leur mandat ne pourra plus être prolongé, afin qu'ils ne puissent pas trop s'identifier avec l'Institut (article 11).

8. Au cours des discussions, le gouvernement belge s'est surtout laissé inspirer par son souci de transformer l'Institut en un établissement d'enseignement et de recherche efficace et de haut niveau, pouvant fournir une contribution essentielle à une meilleure compréhension de quelques aspects fondamentaux de la civilisation européenne.

Enfin, il convient de souligner que le texte de cette Convention a été rédigé avec suffisamment de souplesse pour permettre aux responsables de l'Institut universitaire européen de développer les activités de l'Institut de la manière la plus efficace.

Dans son avis du 13 juin 1996, le Conseil d'État est d'avis que la Convention sur l'Institut universitaire européen règle exclusivement une matière d'enseignement pour laquelle l'autorité fédérale n'est pas compétente. Dès lors, selon le Conseil d'État, la Convention ne doit être soumise pour assentiment qu'aux conseils de communauté et non au Parlement fédéral, avant d'être ratifiée par les divers gouvernements communautaires.

Cependant, il ressort clairement de la définition des missions de l'Institut que non seulement l'enseignement universitaire mais aussi la recherche scientifique est une des activités principales de l'Institut. Ceci est confirmé par l'insertion dans la convention d'un nouvel alinéa à l'article 2, 1°, donnant à l'Institut la tâche de développer des programmes de recherche de caractère interdisciplinaire sur les principales questions avec lesquelles est confrontée la société européenne contemporaine.

En application de l'article 6bis, § 2, 1°, de la loi spéciale sur la réforme des institutions, ceci est une compétence fédérale.

die ten minste één jaar studie aan het Instituut hebben volbracht en voldaan hebben aan de vastgestelde voorwaarden (artikel 9).

Het eerste jaar zal immers uitgebouwd worden tot een voorbereidend jaar op de doctoraatsjaren. De vorsers, van wie de kwaliteit van de voorafgaandelijke vorming, gezien hun zeer uiteenlopende origine, zeer ongelijk blijkt te zijn, zullen een goed gestructureerd programma basiscursussen krijgen, wat hun de vaardigheden moet bijbrengen om hun doctoraatswerk aan te kunnen. Daarnaast zal de tweede helft van het eerste jaar gewijd worden aan het opstellen van een scriptie. Deze dient een goed gestructureerd ontwerp van een doctoraatsthesis te zijn.

7. De financiële controleurs zullen voortaan benoemd worden voor een periode van vier jaar, in de plaats van drie jaar. Rekening houdend met de lange inwerkingsperiode was drie jaar immers te kort. Anderzijds zal hun mandaat niet meer verlengd kunnen worden, ten einde hen niet te zeer met het Instituut te laten vergroeien (artikel 11).

8. Tijdens de besprekingen heeft de Belgische regering zich vooral laten leiden door haar bekommernis om het Instituut uit te bouwen tot een efficiënt werkende instelling voor onderwijs en onderzoek op hoog niveau, die een wezenlijke bijdrage moet leveren tot een groeiend inzicht in enkele essentiële aspecten van de Europese beschaving.

Ten slotte dient aangestipt te worden dat de tekst van deze Overeenkomst met voldoende soepelheid is opgesteld om de beleidsverantwoordelijkheid van het Europees Universitair Instituut in de gelegenheid te stellen om de activiteiten van de instelling zo doelmatig mogelijk te ontwikkelen.

In zijn advies van 13 juli 1996, is de Raad van State van oordeel dat de Overeenkomst betreffende het Europees Instituut uitsluitend betrekking heeft op onderwijsaangelegenheden waarvoor de federale overheid niet bevoegd is. Derhalve moet de Overeenkomst, volgens de Raad van State, enkel ter instemming voorgelegd worden aan de gemeenschapsraden alvorens geratificeerd te worden door de gemeenschapsregering en niet aan het federale Parlement.

Uit de omschrijving van de taken van het Instituut blijkt evenwel duidelijk dat niet alleen het universitair onderwijs maar ook het wetenschappelijk onderzoek tot de kerntaken van het Instituut behoort. Dit wordt bevestigd door de invoeging in de overeenkomst van een nieuwe alinea bij artikel 2, 1°, waarmee aan het Instituut als opdracht gegeven wordt om interdisciplinaire onderzoeksprogramma's op te zetten over de belangrijkste problemen waarmee de hedendaagse Europese samenleving wordt geconfronteerd.

In toepassing van artikel 6bis, § 2, 1°, van de bijzondere wet op de hervorming der instellingen, is dit een federale bevoegdheid.

Il importe encore de préciser que de nombreux aspects visés par les programmes de recherche interdisciplinaire ont trait à des domaines pour lesquels la compétence fédérale ne peut être mise en doute.

Les règles de l'Institut ne portant pas exclusivement sur une matière d'enseignement mais également sur la recherche scientifique, la convention a un caractère mixte (fédéral/communautés). Les gouvernements des communautés se sont associés à cette position, qui a été entérinée le 20 janvier 1998 par le Comité interministériel « Politique Étrangère ».

La convention doit, dès lors, être soumise pour assentiment au Parlement fédéral et aux conseils de communauté avant d'être ratifiée.

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Politique scientifique,

Yvan YLIEFF.

Bovendien moet benadrukt worden dat vele aspecten van de interdisciplinaire onderzoeksprogramma's betrekking hebben domeinen die zonder twijfel tot de federale bevoegdheid behoren.

Aangezien de regels van het Instituut niet exclusief betrekking hebben op onderwijsaangelegenheden maar tevens op wetenschappelijk onderzoek, heeft de overeenkomst een gemengd karakter (federaal/gemeenschappen). De gemeenschapsregeringen hebben zich aangesloten bij dit standpunt, dat op 20 januari 1998 door het Interministerieel Comité Buitenlands Beleid bevestigd werd.

Derhalve moet de overeenkomst ter instemming voorgelgd worden aan zowel het federale Parlement als aan de gemeenschapsraden, alvorens geratificeerd te worden.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Wetenschapsbeleid,

Yvan YLIEFF.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre ministre de la Politique scientifique,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre des Affaires étrangères et Notre ministre de la Politique scientifique sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

Art. 2

La Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 25 janvier 1999.

ALBERT

Par le Roi :

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Politique scientifique,

Yvan YLIEFF.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze minister van Wetenschapsbeleid,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze minister van Wetenschapsbeleid zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992, zullen volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 25 januari 1999.

ALBERT

Van Koningswege :

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Wetenschapsbeleid,

Yvan YLIEFF.

CONVENTION**portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen**

SA MAJESTÉ LE ROI DES BELGES,

SA MAJESTÉ LA REINE DE DANEMARK,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE,

SA MAJESTÉ LE ROI D'ESPAGNE,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE,

LE PRÉSIDENT D'IRLANDE,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE ITALIENNE,

SON ALTESSE ROYALE LE GRAND-DUC DE LUXEMBOURG,

SA MAJESTÉ LA REINE DES PAYS-BAS,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE PORTUGAISE,

SA MAJESTÉ LA REINE DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD,

CONSIDÉRANT que l'expérience acquise et les perspectives futures appellent une adaptation des structures administratives et académiques de l'Institut universitaire européen,

ONT DÉCIDÉ de réviser certaines dispositions de la convention portant création d'un Institut universitaire européen,

et ont désigné à cet effet comme plénipotentiaires :

SA MAJESTÉ LE ROI DES BELGES,

André ONKELINX,

Ambassadeur du Royaume de Belgique à Rome;

SA MAJESTÉ LA REINE DE DANEMARK,

Ellen HANSEN,

Représentant du gouvernement au Conseil supérieur de l'Institut universitaire européen;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE,

Konrad SEITZ,

Ambassadeur de la République Fédérale d'Allemagne à Rome;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE,

George CONTOGIORGIS,

Représentant du gouvernement au Conseil supérieur de l'Institut universitaire européen;

OVEREENKOMST**tot de herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut**

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN,

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN,

DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK,

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE,

DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK,

DE PRESIDENT VAN IERLAND,

DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOOG VAN LUXEMBURG,

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN,

DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK,

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD-IERLAND,

OVERWEGENDE dat het, gezien de opgedane ervaring en de vooruitzichten, wenselijk is de bestuurlijke en academische structuur van het Europees Universitair Instituut aan te passen,

HEBBEN BESLOTEN enkele bepalingen van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut te herzien,

en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen :

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN,

André ONKELINX,

Ambassadeur van het Koninkrijk België te Rome;

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN,

Ellen HANSEN,

Vertegenwoordiger van de Regering in de Raad van Bestuur van het Europese Universitaire Instituut;

DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

Konrad SEITZ,

Ambassadeur van de Bondsrepubliek Duitsland te Rome;

DE PRESIDENT HELLEENSE REPUBLIEK,

George CONTOGIORGIS,

Vertegenwoordiger van de Regering in de Raad van Bestuur van het Europese Universitaire Instituut;

SA MAJESTÉ LE ROI D'ESPAGNE,
Delfin COLOMÉ,
Directeur général des relations culturelles et scientifiques;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE,
André BAEYENS,
Délégué auprès du directeur général des relations culturelles, scientifiques et techniques;

LE PRÉSIDENT D'IRLANDE,
Sean NOLAN,
Représentant du gouvernement au Conseil supérieur de l'Institut universitaire européen;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE ITALIENNE,
Bruno BOTTAI,
Secrétaire général du ministère des Affaires étrangères;

SON ALTESSE ROYALE LE GRAND-DUC DE LUXEMBOURG,
Nic MOSAR,
Ambassadeur du Grand-Duché de Luxembourg à Rome;

SA MAJESTÉ LA REINE DES PAYS-BAS,
W.L.C.H.M. VAN DEN BERGH,
Représentant du gouvernement au Conseil supérieur de l'Institut universitaire européen;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE PORTUGAISE,
Armando MARQUES GUEDES,
Représentant du gouvernement au Conseil supérieur de l'Institut universitaire européen;

SA MAJESTÉ LA REINE DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD,

David Hugh COLVIN,
Ministre de l'Ambassade du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord à Rome;

LESQUELS, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme,

SONT CONVENUS DES DISPOSITIONS QUI SUIVENT:

**DISPOSITION PORTANT RÉVISION DE LA CONVENTION
PORTANT CRÉATION D'UN INSTITUT UNIVERSITAIRE
EUROPÉEN**

Article 1

1. À l'article 2, paragraphe 1, alinéa 1, la troisième phrase est remplacée par le texte suivant:

«Ils tiennent compte du pluralisme culturel et linguistique de l'Europe et des relations avec les civilisations extra-européennes».

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE,
Delfin COLOMÉ,
Directeur-Generaal voor culturele en wetenschappelijke betrekkingen;

DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK,
André BAEYENS,
Gedelegeerde bij de Directeur-Generaal voor culturele, wetenschappelijke en technische betrekkingen;

DE PRESIDENT VAN IERLAND,
Sean NOLAN,
Vertegenwoordiger van de Regering in de Raad van Bestuur van het Europese Universitaire Instituut;

DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK,
Bruno BOTTAI,
Secretaris-Generaal van het Ministerie van Buitenlandse Zaken;

ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG,
Nic MOSAR,
Ambassadeur van het Groothertogdom Luxemburg te Rome;

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN,
W.L.C.H.M. VAN DEN BERGH,
Vertegenwoordiger van de Regering in de Raad van Bestuur van het Europese Universitaire Instituut;

DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK,
Armando MARQUES GUEDES,
Vertegenwoordiger van de Regering in de Raad van Bestuur van het Europese Universitaire Instituut;

HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITANNIË EN NOORD-IERLAND,

David Hugh COLVIN,
Minister van de Ambassade van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland te Rome;

DIE, na overlegging van in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten,

OVEREENSTEMMING HEBBEN BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

**BEPALINGEN TOT HERZIENING VAN DE OVEREENKOMST HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN EUROPEES
UNIVERSITAIR INSTITUUT**

Artikel 1

1. In artikel 2, lid 1, eerste alinea, wordt de derde zin vervangen door de volgende tekst:

«Bij deze werkzaamheden wordt rekening gehouden met de culturele en taalkundige pluriformiteit van Europa en met de banden met de beschavingen buiten Europa».

2. À l'article 2, paragraphe 1, l'alinéa suivant est ajouté:

«Dans le cadre du programme général de ses activités scientifiques, l'Institut développe des programmes de recherche de caractère interdisciplinaire sur les principales questions avec lesquelles est confrontée la société européenne contemporaine, et notamment sur les questions liées à la construction européenne.»

Article 2

1. À l'article 6, paragraphe 6, le point d) devient le point f).

2. À l'article 6, paragraphe 6, les points suivants sont insérés:

«d) La création d'un conseil de recherche, dont il détermine après consultation du conseil académique, la structure et les attributions;

e) la création comme la suppression de centres interdisciplinaires internes à l'Institut, après consultation du conseil académique et du conseil de recherche;».

Article 3

À l'article 7, paragraphe 2, le troisième alinéa est remplacé par le texte suivant:

«Il nomme les chefs de département, les directeurs de centre interdisciplinaire et les autres membres du corps enseignant, désignés conformément aux dispositions de l'article 9, paragraphe 5, sous e), et de l'article 9, paragraphe. 2»

Article 4

À l'article 7, le paragraphe 3 est remplacé par le texte suivant:

«3. Le président de l'Institut est choisi par le conseil supérieur après consultation du conseil académique. Les modalités de coopération entre le conseil supérieur et le conseil académique en vue de préparer cette décision sont arrêtées par le conseil supérieur, statuant à l'unanimité, après avis du conseil académique.

Il est nommé pour cinq ans. Le conseil supérieur, statuant à l'unanimité, après avis du conseil académique, peut prolonger son mandat pour une période maximale de trois ans.

Les dispositions réglementaires prévues à l'article 6, paragraphe 5, sous a), déterminent les conditions dans lesquelles il peut être mis fin à son mandat, à son initiative ou à celle de l'Institut.»

Article 5

1. À l'article 9, les paragraphes 2 à 5 sont remplacés par le texte suivant:

«2. Un comité exécutif, présidé par le président de l'Institut, assisté du secrétaire général et composé du président, des chefs de département, des directeurs des centres prévus à l'article 11, paragraphe 3, et d'un représentant des chercheurs, assiste le président à sa demande dans l'exécution des tâches de l'Institut.

Le comité exécutif prépare les travaux du conseil académique. Il désigne les membres du corps enseignant autres que ceux visés au paragraphe 5, sous e). Il établit la liste des membres des jurys d'admission et de fin d'études.

2. Aan artikel 2, lid 1, wordt de volgende alinea toegevoegd:

«In het kader van het algemeen programma van zijn wetenschappelijke werkzaamheden zet het Instituut inderdisciplinaire onderzoeksprogramma's op over de belangrijkste problemen waarmee de hedendaagse Europese samenleving wordt geconfronteerd, inzonderheid de problemen die verband houden met de opbouw van Europa.»

Artikel 2

1. In artikel 6, lid 6, wordt punt d) punt f).

2. In artikel 6, lid 6, worden de volgende punten ingevoegd:

«d) de instelling van een raad voor onderzoek, waarvan hij na raadpleging van de Academische Raad, de structuur en de bevoegdheden vaststelt;

e) de oprichting en de afschaffing van interdisciplinaire centra binnen het Instituut, na raadpleging van de academische raad en de raad voor onderzoek;».

Artikel 3

Artikel 7, lid 2, derde alinea, wordt vervangen door:

«Hij benoemt de afdelingshoofden, de directeurs van de interdisciplinaire centra en de andere leden van het docentencorps, aangewezen in overeenstemming met artikel 9, lid 5, onder e), en artikel 9, lid 2.»

Artikel 4

Artikel 7, lid 3, wordt vervangen door:

«3. De President van het Instituut wordt na raadpleging van de Academische Raad gekozen door de Raad van Bestuur. De wijze waarop de samenwerking tussen de Raad van Bestuur en de Academische Raad bij de totstandkoming van dit besluit verloopt, wordt door de Raad van Bestuur na raadpleging van de Academische Raad met eenparigheid van stemmen bepaald.

De President wordt benoemd voor vijf jaar. Zijn ambtstermijn kan voor een periode van ten hoogste drie jaar worden verlengd bij besluit van de Raad van Bestuur na raadpleging van de Academische Raad genomen met eenparigheid van stemmen.

In de in artikel 6, lid 5, onder a), bedoelde voorschriften worden de voorwaarden vastgesteld waaronder hij, op eigen initiatief of op initiatief van het Instituut, van zijn ambt kan worden ontheven.»

Artikel 5

1. In artikel 9 worden de leden 2 tot en met 5 vervangen door:

«2. Een uitvoerend Comité, dat wordt voorgezeten door de President van het Instituut, dat wordt bijgestaan door de Algemeen Secretaris, en dat bestaat uit de President, de afdelingshoofden, de directeurs van de in artikel 11, lid 3, bedoelde centra en een vertegenwoordiger van de wetenschappelijke onderzoekers, staat de President op diens verzoek bij in de vervulling van de opdrachten van het Instituut.

Het Uitvoerend Comité bereidt de werkzaamheden van de Academische Raad voor. Het wijst de leden van het docentencorps aan, met uitzondering van die bedoeld in lid 5, onder e). Het stelt de lijst op van de leden van de toelatingscommissie en van de eindexamencommissie.

Il exerce les tâches particulières qui lui sont confiées par le conseil académique.

Il fait régulièrement rapport au conseil académique et au conseil supérieur des conditions dans lesquelles il a rempli ses missions.

3. Sont membres du conseil académique :

- a) le président de l'Institut;
- b) le secrétaire général de l'Institut qui participe aux travaux sans droit de vote;
- c) les chefs de département;
- d) les directeurs de centre interdisciplinaire;
- e) tout ou partie des professeurs attachés à l'Institut;
- f) tout ou partie des maîtres assistants attachés à l'Institut;
- g) des représentants des autres membres du corps enseignant;
- h) des représentants des chercheurs;
- i) des représentants des membres d'autres catégories participant au sein de l'Institut à l'accomplissement de ses missions.

Le conseil supérieur peut inviter à participer aux activités du conseil académique, dans les conditions qu'il détermine, des personnalités ressortissantes des États contractants et appartenant aux différentes catégories de la vie économique, sociale et culturelle, désignées en raison de leurs compétences.

4. Les dispositions réglementaires prévues à l'article 6, paragraphe 5, sous a), déterminent :

- a) le nombre des membres du conseil académique représentant les catégories indiquées au paragraphe 3, sous e), f), g), h) et i), ainsi que les modalités de leur désignation et la durée de leur mandat;
- b) les règles de majorité applicables au sein du conseil académique;
- c) les règles régissant le fonctionnement du comité exécutif.

5. Le conseil académique :

- a) approuve les programmes d'études des départements et, après consultation du conseil de recherche, leurs programmes de recherches;
- b) approuve, après consultation du conseil de recherche, les programmes de recherche des centres interdisciplinaires;
- c) participe à l'élaboration du projet de budget annuel ainsi que du projet de prévisions financières triennales;
- d) prend les dispositions d'exécution en matière de recherche et d'enseignement qui ne relèvent pas de la compétence des autres organes de l'Institut;
- e) siègeant en formation restreinte, réservée aux seuls enseignants dont la qualité est au moins égale à celle des personnes concernées, désigne les chefs de département, les directeurs de centre interdisciplinaire, les professeurs et les maîtres assistants appelés à faire partie à temps plein du corps enseignant de l'Institut;

Het vervult de bijzondere taken die door de Academische Raad aan het Comité worden opgedragen.

Het brengt regelmatig verslag uit aan de Academische Raad en de Raad van Bestuur over de wijze waarop het zijn opdrachten heeft uitgevoerd.

3. Lid van de Academische Raad zijn :

- a) de President van het Instituut;
- b) de Algemeen Secretaris van het Instituut, die zonder stemrecht aan de werkzaamheden deelneemt;
- c) de afdelingshoofden;
- d) de directeurs van de interdisciplinaire centra;
- e) alle of een aantal van de aan het Instituut verbonden hoogleraren;
- f) alle of een aantal van de aan het Instituut verbonden hoofd-docenten;
- g) vertegenwoordigers van de andere leden van het docenten-corps;
- h) vertegenwoordigers van de wetenschappelijke onderzoekers;
- i) vertegenwoordigers van de leden van andere categorieën die in het kader van het Instituut deelnemen aan de vervulling van zijn opdrachten.

De Raad van Bestuur kan, onder de door hem vast te stellen voorwaarden, op grond van hun bekwaamheid aangewezen personaliteiten uit de verschillende categorieën van het economische, sociale en culturele leven, die onderdaan van een Overeenkomstsluitende Staat zijn, uitnodigen deel te nemen aan de werkzaamheden van de Academische Raad.

4. In de voorschriften vermeld in artikel 6, lid 5, sub a), worden vastgesteld :

- a) het aantal leden van de Academische Raad die de in lid 3, onder e), f), g), h) en i), genoemde categorieën vertegenwoordigen, alsmede de wijze van hun benoeming en de duur van hun mandaat;
- b) de voorschriften inzake meerderheid die in de Academische Raad van toepassing zijn;
- c) de regels voor de werkwijze van het Uitvoerend Comité.

5. De Academische Raad :

- a) keurt de studieprogramma's van de afdelingen en, na raadpleging van de Raad voor Onderzoek, de onderzoeksprogramma's van de afdelingen goed;
- b) keurt, na raadpleging van de Raad voor Onderzoek, de onderzoeksprogramma's van de interdisciplinaire centra goed;
- c) werkt mee aan de opstelling van het ontwerp van jaarlijkse begroting, alsook van het ontwerp van driejaarlijkse financiële ramingen;
- d) stelt die uitvoeringsmaatregelen op het gebied van onderzoek en onderwijs vast, die niet onder de bevoegdheid van de andere organen van het Instituut ressorteren;
- e) wijst de afdelingshoofden, de directeurs van de interdisciplinaire centra, de hoogleraren en de hoofddocenten die voltijds deel zullen uitmaken van het docentencorps van het Instituut, aan in een zitting waaraan alleen die docenten deelnemen wier hoedanigheid ten minste gelijk is aan die der betrokken personen;

f) détermine les conditions dans lesquelles sont attribués les titres et certificats prévus à l'article 14;

g) examine le projet de rapport d'activité établi par le président de l'institut et soumis au conseil supérieur.»

2. À l'article 9, le paragraphe 7 est supprimé.

Article 6

À l'article 10, les mots «et au sein desquels sont regroupés des séminaires» sont supprimés.

Article 7

À l'article 11, le paragraphe suivant est ajouté:

«3. L'Institut peut, en tenant compte des départements mis en place à l'Institut, comporter un ou plusieurs centres d'études et de recherches interdisciplinaires. La création, comme la suppression, d'un tel centre, de même que sa mission, ses structures spécifiques et les conditions générales de son fonctionnement, sont décidées par le conseil supérieur statuant à la majorité qualifiée après consultation du conseil académique et du conseil de recherche.»

Article 8

À l'article 12 paragraphe 2 deuxième alinéa, le mot «assistants» est remplacé par les mots «maîtres assistants».

Article 9

1. À l'article 14 paragraphe 1, les mots «paragraphe 3» sont remplacés par les mots «paragraphe 4».

2. À l'article 14, le paragraphe suivant est inséré:

«2. L'Institut est également habilité à décerner un titre d'un niveau inférieur au doctorat aux chercheurs qui ont accompli au moins une année d'études à l'Institut et ont satisfait aux conditions spécifiques pour ce titre arrêtées en application du paragraphe 4.»

3. À l'article 14, le paragraphe 2 devient le paragraphe 3, et est rédigé comme suit:

«3. À leur départ de l'Institut, les chercheurs de l'Institut auxquels n'a pas été décerné l'un des titres visés aux paragraphes 1 et 2 reçoivent de l'Institut, à leur demande, un certificat attestant des études et recherches qu'ils ont entreprises à l'Institut.»

4. À l'article 14, le paragraphe 3 devient le paragraphe 4 et les mots «du titre» y sont remplacés par les mots «des titres».

Article 10

À l'article 15, le paragraphe 1 est remplacé par le texte suivant:

«1. Le corps enseignant est composé des chefs de département, des directeurs de centre interdisciplinaire, des professeurs, des maîtres assistants et des autres enseignants.»

f) stelt de voorwaarden vast waarop de in artikel 14 vermelde titels en getuigschriften worden verleend;

g) onderzoekt het ontwerp-verslag over de werkzaamheden, dat door de President van het Instituut wordt opgesteld en aan de Raad van Bestuur wordt voorgelegd».

2. Artikel 9, lid 7, wordt geschrapt.

Artikel 6

In artikel 10 worden de woorden «en waarbinnen werkcolleges georganiseerd worden» geschrapt.

Artikel 7

Aan artikel 11 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

«3. Het Instituut kan, rekening houdend met de bij het Instituut opgerichte afdelingen, een of meer centra voor interdisciplinaire studie en onderzoek omvatten. De oprichting of afschaffing van deze centra alsmede hun opdracht, bijzondere structuur en de algemene werkingsvoorwaarden worden vastgesteld bij besluit van de Raad van Bestuur genomen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen na raadpleging van de Academische Raad en de Raad voor Onderzoek.»

Artikel 8

In artikel 12, lid 2, tweede alinea, wordt het woord «assistenten» vervangen door «hoofddocenten».

Artikel 9

In artikel 14, lid 1, worden de woorden «lid 3» vervangen door de woorden «lid 4».

2. In artikel 14 wordt het volgende lid ingevoegd:

«2. Het Instituut is tevens gemachtigd een titel van een niveau beneden dat van doctor te verlenen aan wetenschappelijke onderzoekers die ten minste één jaar studie aan het Instituut hebben volbracht en hebben voldaan aan de bijzondere voorwaarden die overeenkomstig lid 4 voor deze titel zijn vastgesteld.»

3. Artikel 14, lid 2, wordt artikel 14, lid 3, en luidt als volgt:

«3. Onderzoekers aan wie bij het verlaten van het Instituut geen van de in de leden 1 en 2 bedoelde titels is verleend, ontvangen desgewenst van het Instituut een getuigschrift betreffende de studie- en onderzoekswerkzaamheden die zij aan het Instituut hebben verricht.»

4. In artikel 14 wordt lid 3, lid 4 en worden de woorden «de titel» vervangen door «de titels».

Artikel 10

Artikel 15, lid 1, wordt vervangen door:

«1. Het docentencorps bestaat uit de afdelingshoofden, directeurs van interdisciplinaire centra, hoogleraren, hoofddocenten en overige docenten.»

Article 11

À l'article 23 paragraphe 1, l'alinéa 1 est remplacé par le texte suivant:

«1. Le conseil supérieur nomme deux vérificateurs de nationalité différente pour une période de quatre ans. Le mandat de ces vérificateurs n'est pas renouvelable.»

DISPOSITIONS TRANSITOIRES ET FINALES

Article 12

Le conseil supérieur peut porter de trois ans à quatre ans la durée du mandat des vérificateurs aux comptes en fonctions lors de l'entrée en vigueur de la présente convention.

Article 13

La convention est soumise à la ratification, à l'acceptation ou à l'approbation, en conformité avec les dispositions constitutionnelles des États contractants.

Elle entre en vigueur le premier jour du mois suivant la date de réception de la dernière notification de l'accomplissement de ces formalités par le gouvernement de la République italienne.

La convention, rédigée en un exemplaire unique en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, française, grecque, irlandaise, italienne, néerlandaise et portugaise, les dix textes faisant foi, est déposée dans les archives du gouvernement de la République italienne, qui en remettra une copie certifiée conforme à chacun des gouvernements des autres États signataires.

Artikel 11

Artikel 23, lid 1, eerste alinea, wordt vervangen door:

«1. De Raad van Bestuur benoemt twee controleurs van verschillende nationaliteit voor een periode van vier jaar. Het mandaat van deze controleurs kan niet worden verlengd.»

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

De Raad van Bestuur kan bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de duur van het mandaat van de in functie zijnde financiële controleurs van drie tot vier jaar verlengen.

Artikel 13

Deze Overeenkomst zal worden onderworpen aan de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, vereist krachtens de grondwettelijke bepalingen der Overeenkomstsluitende Staten.

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op de ontvangst van de laatste kennisgeving door de Regering van de Italiaanse Republiek van de vervulling van deze formaliteiten.

Deze Overeenkomst, opgesteld in één enkel exemplaar in de Duitse, de Engelse, de Deense, de Spaanse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse en de Portugese taal, zijnde de tien teksten gelijkelijk authentiek, zal worden nedergelegd in het archief van de Regering van de Italiaanse Republiek, die een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan toezendt aan de Regeringen der andere Ondertekenende Staten.

EN FE DE LO CUAL, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Convenio.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befulmægtigede underskrevet denne konvention.

ZU URKUND DESSEN haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Uebereinkommen gesetzt.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι έθεσαν τις υπογραφές τους ατην παρούσα συνθήκη.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries have signed this Convention.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont apposés leurs signatures au bas de la présente convention.

DÁ FHIANÚ SIN, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sinthe a lámh leis an gCoinbhinsiún seo.

IN FEDE DI CHE, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce alla presente Convenzione.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Verdrag hebben gesteld.

EM FÉ DO QUE, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no final da presente Convenção.

Hecho en Florencia, el dieciocho de junio de mil novecientos noventa y dos y el diecisiete de septiembre de mil novecientos noventa y dos.

Udfædiget i Firenze, den attende juni nitten hundrede og tooghalvfems og den syttende september nitten hundrede og tooghalvfems.

Geschehen zu Florenz am achtzehnten Juni neunzehnhundertzweiundneunzig und am siebzehnten September neunzehnhundertzweiundneunzig.

Έγινε στη θλωρευτία, στις δέκα οκτώ Ιουνίου χίλια εννιακόσια εννενήντα δύο και στις δέκα εφτά Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια εννενήντα δύο.

Done at Florence on the eighteenth day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-two and on the seventeenth day of September in the year one thousand nine hundred and ninety-two.

Fait à Florence, le dix-huit juin mil neuf cent quatre-vingt-douze et le dix-sept septembre mil neuf cent quatre-vingt-douze.

Arna dhéanamh i bhFlórans ar an ochtú lá déag de Mheithearnh mfle naoi gcéad nócha a dó agus ar an seachtú lá déag de Mheán Fómhair mfle naoi gcéad nócha a dó.

Fatto a Firenze, addì diciotto giugno millenovecentonovantadue e addì diciassette settembre millenovecentonovantadue.

Gedaan te Florence, de achttiende juni negentienhonderd twee-en-negentig en de zeventiende september negentienhonderd twee-en-negentig.

Feito em Florença, em dezoito de Junho de mil novecentos e noventa e dois e em dezassete de Setembro de mil novecentos e noventa e dois.

ACTE FINAL**LES REPRÉSENTANTS DES HAUTES PARTIES CONTRACTANTES**

suite à la réunion de la conférence des représentants des gouvernements des États contractants tenue à La Haye le 20 mars 1992,

réunis à Florence le 18 juin 1992 pour la révision de la convention du 19 avril 1972 portant création d'un Institut universitaire européen,

ont arrêté le texte de la convention portant révision de la Convention de Florence du 19 avril 1972 portant création d'un Institut universitaire européen,

sont convenus d'ouvrir la convention à la signature des États membres de l'Institut universitaire européen, par leurs représentants dûment habilités munis des pleins pouvoirs, pour la période commençant le 18 juin 1992 et s'achevant le 30 septembre 1992, au Siège de l'Institut universitaire européen à Florence.

SLOTAKTE**DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE HOGE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN**

ingevolge de bijeenkomst van de Conferentie van de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Overeenkomstsluitende Staten op 20 maart 1992 te Den Haag,

te Florence bijeen op 18 juni 1992 voor de herziening van de Overeenkomst van 19 april 1972 houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut,

hebben de tekst vastgesteld van de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst van Florence van 19 april 1972 houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut,

hebben besloten deze Overeenkomst open te stellen voor ondertekening door de bij het Europees Universitair Instituut aangesloten landen, door hun naar behoren gemachtigde en van volmachten voorziene vertegenwoordigers, gedurende de periode die ingaat op 18 juni 1992 en die verstrijkt op 30 september 1992, in het gebouw van het Europees Universitair Instituut te Florence.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
AU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment à la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et à l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa 1er, 6°, de la Constitution.

Art. 2

La Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992, sortiront leur plein et entier effet.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77, eerste lid, 6°, van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992, zullen volkomen uitwerking hebben.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 22 janvier 1996, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi «portant assentiment à la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et à l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992», a donné le 13 juin 1996 l'avis suivant :

1. L'avant-projet de loi soumis pour avis tend à l'approbation de la Convention portant révision de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, et de l'Acte final, faits à Florence le 18 juin 1992 et le 17 septembre 1992.

Les modifications que la Convention à approuver apporte à la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, sont notamment relatives à la recherche de caractère interdisciplinaire, en ce sens que cette recherche est mentionnée de manière expresse au début de la définition des missions de l'Institut et que l'Institut peut comprendre un ou plusieurs centres d'études et de recherches interdisciplinaires. D'autres modifications portent notamment sur l'organisation administrative de l'Institut (par exemple celles portant sur le Comité exécutif) et les dispositions financières de la Convention (voir spécialement la prolongation de la durée du mandat des contrôleurs). Au surplus, il est ajouté un titre supplémentaire aux diplômes que l'Institut est habilité à décerner.

2. La demande d'avis reçue le 22 janvier 1996 insistait auprès du Conseil d'État pour que l'avis sur l'avant-projet de loi soumis soit émis d'urgence. Le président de la chambre du Conseil d'État, chargée de l'examen de la demande d'avis, a fixé la date de cet examen à la séance du 1er février 1996, mais, pour des motifs relatifs à la question de compétence qui sera évoquée ci-après, le délégué du gouvernement a demandé, par lettre du 30 janvier 1996, de reporter l'examen de l'avant-projet de loi à une date ultérieure. Déférant à la demande formulée dans cette lettre, le Conseil d'État a différé le présent avis jusqu'à ce que le délégué du gouvernement ait communiqué, dans une lettre du 6 mai 1996, son point de vue au sujet du problème de compétence posé par l'avant-projet.

3.1. Selon l'article 2, paragraphe 1er, de la Convention portant création d'un Institut universitaire européen, cet Institut «a pour mission de contribuer, par son action dans le domaine de l'enseignement supérieur et de la recherche, au développement du patrimoine culturel et scientifique de l'Europe, considéré dans son unité et sa diversité» et cette mission est accomplie «par la voie de l'enseignement et de la recherche au niveau universitaire le plus élevé». Ce niveau est d'ailleurs mentionné dans la dénomination de l'Institut.

Il semble devoir être inféré, non seulement de la définition des missions de l'Institut, mais également de l'organisation académique, de la qualification des membres du corps enseignant et de la compétence de l'Institut pour délivrer le titre de docteur ou d'autres titres à des chercheurs scientifiques (voir les articles 10 et

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 januari 1996 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en met de Slotakte, gedaan te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992», heeft op 13 juni 1996 het volgend advies gegeven :

1. Het voor advies voorgelegd voorontwerp van wet beoogt de goedkeuring van de Overeenkomst tot herziening van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut, en van de Slotakte, ondertekend te Florence op 18 juni 1992 en 17 september 1992.

De wijzigingen welke de goed te keuren Overeenkomst aanbrengt in de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut hebben onder meer betrekking op het interdisciplinair onderzoek, in die zin dat vooraan in de omschrijving van de opdrachten van het Instituut uitdrukkelijk aan dat onderzoek wordt gerefereerd en het Instituut één of meer centra voor interdisciplinaire studie en onderzoek kan omvatten. Andere wijzigingen betreffen onder meer de bestuurlijke organisatie van het Instituut (bijvoorbeeld die inzake het Uitvoerend Comité) en de financiële bepalingen van de Overeenkomst (zie inzonderheid het verlengen van de duur van het mandaat van de controleurs). Tevens wordt een bijkomende titel toegevoegd aan de diploma's welke het Instituut gemachtigd is te verlenen.

2. In de op 22 januari 1996 ontvangen adviesaanvraag werd bij de Raad van State op spoed aangedrongen voor het uitbrengen van het advies over het voorliggend voorontwerp van wet. De voorzitter van de met het onderzoek van de adviesaanvraag belaste kamer van de Raad van State stelde de datum van dat onderzoek vast voor de zitting van 1 februari 1996, doch middels een brief van 30 januari 1996 werd, om redenen die verband houden met de hierna te behandelen bevoegdheidsvraag, door de gemachtigde van de regering verzocht het onderzoek van het voorontwerp van wet tot een latere datum uit te stellen. De Raad van State heeft, ingaand op het in deze brief geformuleerde verzoek, met het uitbrengen van het voorliggend advies gewacht tot de gemachtigde van de regering in een brief van 6 mei 1996 zijn standpunt heeft meegedeeld omtrent de bevoegdheidsproblematiek welke het voorontwerp van wet oproept.

3.1. Luidens artikel 2, lid 1, van de Overeenkomst houdende oprichting van een Europees Universitair Instituut heeft dat Instituut «tot taak om middels activiteiten op het gebied van het hoger onderwijs en het onderzoek bij te dragen tot de uitbouw van het culturele en wetenschappelijke erfdeel van Europa, in zijn eenheid en zijn verscheidenheid» en wordt deze taak verricht «door middel van onderwijs en onderzoek op het hoogste universitaire niveau». Aan dat niveau wordt trouwens gerefereerd in de benaming van het Instituut.

Niet enkel uit de omschrijving van de opdrachten van het Instituut, doch ook uit de academische organisatie, de kwalificatie van de leden van het docentenkorps en de bevoegdheid van het Instituut om de titel van doctor of andere titels uit te reiken aan wetenschappelijke onderzoekers (zie de artikelen 10 e.v. van de Over-

suivants de la Convention), que les règles relatives à l'Institut portent essentiellement sur une matière d'enseignement ou qu'à tout le moins cette matière en constitue l'aspect dominant(1). L'auditeur-rapporteur a donc invité le délégué du gouvernement à donner une réponse à la question suivante :

«De in rand vermelde Overeenkomst en de Slotakte dateert van 18 juni 1992, resp. 17 september 1992. Sedertdien is de bevoegdheidsverdeling op het vlak van de internationale betrekkingen, met inbegrip van het sluiten van verdragen, gewijzigd door de staatshervorming van 18 mei 1993. De federale overheid is nog bevoegd voor de verdragen die betrekking hebben op federale aangelegenheden evenals, met inachtneming van het toepasselijke samenwerkingsakkoord, voor de zogenaamde «gemengde verdragen».

Het voorliggend voorontwerp voert wijzigingen door aan de structuur en de werking van het Europees universitair instituut te Firenze en is derhalve een onderwijsaangelegenheid in de zin van artikel 127 van de Grondwet, waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn. Uit een eerste onderzoek van de tekst kan ik geen elementen bespeuren die ervan doen blijken dat dit verdrag bepalingen bevat die onder de bij artikel 127, § 1, 2º, van de Grondwet vermelde federale uitzonderingen of onder een andere federale bevoegdheid zouden ressorteren.

Om die reden verneem ik graag het standpunt van de stellers van het ontwerp omtrent de reden waarom zij menen de Overeenkomst aan de instemming van het federale Parlement te moeten onderwerpen.»

Le délégué du gouvernement a répondu comme suite à cette question :

«Zoals U terecht opmerkt zijn de Gemeenschappen sinds de staatshervorming van 1993 bevoegd voor de internationale overeenkomsten met betrekking tot het Europees universitair instituut te Florence, in zoverre het een onderwijsaangelegenheid betreft.

Niettemin heeft het Europees instituut in het kader van zijn wetenschappelijke werkzaamheden eveneens als opdracht het opzetten van interdisciplinaire onderzoeksprogramma's ter bevordering van de Europese integratie (cf. art. 1 van de herzieningsovereenkomst). Dit betreft een federale bevoegdheid, bijgevolg meen ik dat de federale overheid eveneens bevoegd is in toepassing van artikel 6bis, § 2, 1º, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Op basis hiervan meen ik dus te mogen besluiten dat aan de voorwaarde is voldaan om van een gemengd verdrag te kunnen spreken, en dat het bijgevolg tevens aan het federale parlement moet worden voorgelegd.

Dat deze overeenkomst niet vanaf het begin zowel aan het federale parlement werd voorgelegd als aan de Gemeenschapsraden, is te wijten aan het feit dat mijn diensten niet op de hoogte waren van de noodzaak om deze procedure reeds te volgen voor overeenkomsten die werden ondertekend voor de staatshervorming van 1993.»

3.2. La réponse du délégué du gouvernement, citée sous le point 3.1, n'apporte aucun élément susceptible de renverser la constatation que la Convention à approuver ne constitue aucunement un traité mixte.

En effet, la compétence en matière d'enseignement, directement attribuée aux communautés par le législateur constitutionnel,

eenkomst), lijkt te moeten worden afgeleid dat de regeling inzake het Instituut in essentie een materie van onderwijs betreft of dat die materie op zijn minst het overheersende aspect van de regeling uitmaakt(1). Derhalve verzocht de auditeur-verslaggever de gemachtigde van de regering om een antwoord te geven op de volgende vraag :

«De in rand vermelde Overeenkomst en de Slotakte dateert van 18 juni 1992, resp. 17 september 1992. Sedertdien is de bevoegdheidsverdeling op het vlak van de internationale betrekkingen, met inbegrip van het sluiten van verdragen, gewijzigd door de staatshervorming van 18 mei 1993. De federale overheid is nog bevoegd voor de verdragen die betrekking hebben op federale aangelegenheden evenals, met inachtneming van het toepasselijke samenwerkingsakkoord, voor de zogenaamde «gemengde verdragen».

Het voorliggend voorontwerp voert wijzigingen door aan de structuur en de werking van het Europees universitair instituut te Firenze en is derhalve een onderwijsaangelegenheid in de zin van artikel 127 van de Grondwet, waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn. Uit een eerste onderzoek van de tekst kan ik geen elementen bespeuren die ervan doen blijken dat dit verdrag bepalingen bevat die onder de bij artikel 127, § 1, 2º, van de Grondwet vermelde federale uitzonderingen of onder een andere federale bevoegdheid zouden ressorteren.

Om die reden verneem ik graag het standpunt van de stellers van het ontwerp omtrent de reden waarom zij menen de Overeenkomst aan de instemming van het federale Parlement te moeten onderwerpen.»

De gemachtigde van de regering heeft deze vraag als volgt beantwoord :

«Zoals U terecht opmerkt zijn de Gemeenschappen sinds de staatshervorming van 1993 bevoegd voor de internationale overeenkomsten met betrekking tot het Europees universitair instituut te Florence, in zoverre het een onderwijsaangelegenheid betreft.

Niettemin heeft het Europees instituut in het kader van zijn wetenschappelijke werkzaamheden eveneens als opdracht het opzetten van interdisciplinaire onderzoeksprogramma's ter bevordering van de Europese integratie (cf. art. 1 van de herzieningsovereenkomst). Dit betreft een federale bevoegdheid, bijgevolg meen ik dat de federale overheid eveneens bevoegd is in toepassing van artikel 6bis, § 2, 1º, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Op basis hiervan meen ik dus te mogen besluiten dat aan de voorwaarde is voldaan om van een gemengd verdrag te kunnen spreken, en dat het bijgevolg tevens aan het federale parlement moet worden voorgelegd.

Dat deze overeenkomst niet vanaf het begin zowel aan het federale parlement werd voorgelegd als aan de Gemeenschapsraden, is te wijten aan het feit dat mijn diensten niet op de hoogte waren van de noodzaak om deze procedure reeds te volgen voor overeenkomsten die werden ondertekend voor de staatshervorming van 1993.»

3.2. Het sub 3.1 geciteerde antwoord van de gemachtigde van de regering reikt geen elementen aan welke afbreuk doen aan de vaststelling dat met de goed te keuren Overeenkomst geenszins een gemengd verdrag voorligt.

Immers, de bevoegdheid inzake onderwijs, welke door de grondwetgever rechtstreeks is toegewezen aan de Gemeenschap-

(1) L'on n'ignore pas que, conformément à la jurisprudence de la Cour d'arbitrage, une disposition ne peut être classée à la fois sous plusieurs attributions de compétences, mais que chaque situation concrète doit être cataloguée sous une seule notion, en vue de quoi il convient d'avoir égard à l'aspect prédominant de la mesure concernée (Cour d'arbitrage, arrêt n° 11 du 25 février 1986, RW, 1985-1986, pp. 2500-2515, avec une note de C. Vanderveeren).

(1) Men weet dat, overeenkomstig de rechtspraak van het Arbitragehof, een bepaling niet tegelijk onder meerdere bevoegdheidstoewijzingen valt onder te brengen, doch dat elke concrete situatie onder één enkel begrip moet worden gecatalogeerd, met het oog waarop het overheersende aspect van de betrokken maatregel moet worden in acht genomen (Arbitragehof, arrest nr. 11 van 25 februari 1986, RW, 1985-1986, blz. 2500-2515, met noot C. Vanderveeren).

comporte indiscutablement la compétence de réglementer l'enseignement académique, en ce qui concerne tant l'organisation que la programmation du fond. L'enseignement académique implique tant des tâches d'enseignement que de recherche. La mention de la recherche scientifique effectuée par l'Institut universitaire européen ne diminue en rien cette constatation, dès lors que la recherche scientifique des universités, ou à l'intervention de celles-ci, doit être considérée elle-aussi comme une matière d'enseignement. À l'occasion des discussions parlementaires relatives à la répartition des compétences en matière d'enseignement en 1988, il y a d'ailleurs été veillé à affirmer explicitement ce point et il a été souligné que les communautés sont compétentes «pour la recherche scientifique afférente à l'enseignement, aussi bien celle relative à l'enseignement (critère matériel) que celle effectuée par le secteur de l'enseignement (critère organique). Ceci n'empêche pas que le pouvoir (lire: «fédéral») et les régions puissent s'adresser à des institutions d'enseignement pour la mise en oeuvre de leurs compétences en matière de recherche scientifique et leur confier des programmes de recherche» (1).

3.3. Il résulte de ce qui précède que la Convention à laquelle l'avant-projet de loi vise à donner l'assentiment, règle exclusivement une matière d'enseignement pour laquelle l'autorité fédérale n'est pas compétente. La Convention ne peut, dès lors, être soumise pour assentiment qu'aux conseils de communauté et non au parlement fédéral, avant d'être ratifiée par les divers gouvernements communautaires.

La chambre était composée de:

M. J. DE BRABANDERE, président de chambre;

MM. M. VAN DAMME et D. ALBRECHT, conseillers d'État;

MM. G. SCHRANS et E. WYMEERSCH, assesseurs de la section de législation;

Mme A. BECKERS, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

Le greffier,

A. BECKERS.

Le président,

J. DE BRABANDERE.

pen, omvat onbetwist de bevoegdheid tot het regelen van het academisch onderwijs, zowel wat de organisatie als wat de inhoudelijke programmatie betreft. Academisch onderwijs impliceert zowel taken van onderwijs als van onderzoek. De verwijzing naar het wetenschappelijk onderzoek dat wordt verricht door het Europees Universitair Instituut doet geen afbreuk aan die vaststelling, aangezien het wetenschappelijk onderzoek van en door de universiteiten ook moet worden beschouwd als een onderwijsaangelegenheid. Bij de parlementaire bespreking van de bevoegdheidsverdeling inzake het onderwijs in 1988 werd er trouwens zorg voor gedragen dit expliciet te stellen en werd benadrukt dat de gemeenschappen bevoegd zijn «voor het wetenschappelijk onderzoek dat betrekking heeft op het onderwijs, zowel voor dat met betrekking tot het onderwijs (materieel criterium) als voor dat wat uitgevoerd wordt door het onderwijs (organiek criterium). Dit verhindert niet dat de nationale (lees: «federale») overheid en de Gewesten zich tot hun onderwijsinstellingen kunnen richten voor de uitoefening van hun bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek en hen onderzoeksprogramma's kunnen toevertrouwen» (1).

3.3. Uit wat voorafgaat volgt dat de Overeenkomst waarmee het voorontwerp van wet beoogt in te stemmen uitsluitend een onderwijsaangelegenheid regelt waarvoor de federale overheid niet bevoegd is. De Overeenkomst kan bijgevolg enkel aan de gemeenschapsraden en niet aan het federale parlement ter instemming worden voorgelegd, alvorens door de onderscheiden gemeenschapsregeringen te worden geratificeerd.

De kamer was samengesteld uit:

De heer J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter;

De heren M. VAN DAMME en D. ALBRECHT, staatsraden;

De heren G. SCHRANS en E. WYMEERSCH, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw A. BECKERS, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de heer G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de heer J. DRIJKONINGEN, referendaris.

De griffier,

A. BECKERS.

De voorzitter,

J. DE BRABANDERE.

(1) Doc. Chambre, S.E. 1988, n° 516/1, 22. Il est vrai que l'autorité fédérale peut, par exemple, par le truchement du financement externe, faire appel à l'Institut universitaire européen pour exécuter des missions déterminées concernant des matières fédérales, initiatives qui ne seront, dès lors, développées et financées que par l'autorité fédérale, mais pareilles initiatives n'impliquent pas que l'autorité fédérale disposerait également, de ce fait, d'une compétence normative en matière de fonctionnement et d'organisation de l'Institut.

(1) Gedr. St., Kamer, B.Z. 1988, nr. 516/1, 22. Weliswaar vermag bijvoorbeeld de federale overheid, door middel van externe financiering, een beroep te doen op het Europees Universitair Instituut om bepaalde opdrachten met betrekking tot federale aangelegenheden uit te voeren, welke initiatieven alsdan enkel door de federale overheid zullen worden ontwikkeld en gefinancierd, doch dergelijke initiatieven houden niet in dat de federale overheid hierdoor tevens over een normatieve bevoegdheid zou beschikken inzake de werking en de organisatie van het Instituut.